

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-08-08
Besvaras senast
2025-09-04

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:738 Sveriges ökade handel med Israel och behovet av ansvarstagande i offentlig upphandling

I juni 2025 rapporterade Dagens Nyheter att handeln mellan Sverige och Israel har ökat, samtidigt som den humanitära situationen i Gaza enligt flera oberoende källor fortsatt att förvärras.

Internationella människorättsorganisationer, däribland FN:s särskilda rapportörer, har dokumenterat omfattande civila lidanden och krävt att omvärlden ska agera. Samtidigt ökar Sveriges import och export till och från Israel, trots att landet begår folkmord.

Mot denna bakgrund väcks frågor om hur svensk handel och offentlig upphandling förhåller sig till internationell humanitär rätt, folkrätten och Sveriges utrikespolitiska linje att stå upp för mänskliga rättigheter.

Det finns redan i dag internationella riktlinjer, såsom FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (UNGP), som förpliktar både stater och företag att säkerställa att de inte bidrar till kränkningar av mänskliga rättigheter i sina affärsrelationer.

Trots detta saknas i dag tydliga krav på och sanktioner mot svenska företag som har affärsförbindelser med företag som är verksamma i ockuperade områden eller är direkt involverade i folkmord. Likaså är det svenska upphandlingssystemet fortfarande i praktiken neutralt i sina krav på leverantörskedjans ansvar, trots möjligheten att ta hänsyn till etiska och miljömässiga faktorer enligt LOU.

Mot bakgrund av detta vill jag ställa följande frågor till statsrådet Benjamin Dousa:

1. Vilka åtgärder avser statsrådet att, inom sitt ansvarsområde, vidta för att säkerställa att svensk handel med Israel inte bidrar till folkmord och folkrättsbrott eller försvårar humanitärt arbete?
2. Avser statsrådet att införa eller föreslå skärpta krav på svenska företag att redovisa kopplingar till aktörer involverade i människorättskränkningar, särskilt i samband med Israels misstänkta

- folkmord och ockupation av Palestina?
3. Hur ser statsrådet på möjligheten att använda det svenska upphandlingssystemet som ett verktyg för att ställa krav på leverantörer att inte ha kopplingar till bolag verksamma i illegala bosättningar eller i strid med internationell rätt och har statsrådet för avsikt att, inom sitt ansvarsområde, ta initiativ till sådana förändringar?

.....

Lorena Delgado Varas (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren